

КОНТРОЛЬ ЗА РЕГУЛЮВАННЯМ НЕБЕЗПЕК НА ПРИЙНЯТНОМУ РІВНІ

Мелешко О.В.
м. Полтава

Анотація. У статті розглядається актуальна проблема контролю щодо захисту здоров'я і благополуччя громадян та суспільства в цілому. Аналізуються сфери діяльності людини, де ризики загибелі в Україні є найбільшими та найменшими. Розкриваються перспективи зниження рівнів прийнятних ризиків за смертельними нещасними випадками та травматизмом населення країни. Обґрунтовується необхідність визначення вірогідності настання несприятливих подій з урахуванням можливих розмірів заподіяної шкоди, започаткування системної практичної роботи щодо переходу України на систему аналізу та управління ризиками виникнення надзвичайних ситуацій, забезпечення підготовки фахівців у сфері управління ризиками, які б володіли методиками та програмним забезпеченням із визначення ризиків для тих видів економічної діяльності, з якими вони зустрічатимуться на своїх робочих місцях.

Ключові слова: безпека, ризик, рівні, прийнятність, аналіз, управління, регулювання небезпек.

Безпеку людини не можна визначати як повну відсутність небезпек, оскільки ризик настання небажаних подій, хай і найменший, але завжди залишається. Тому прийнятою у 2002 році Монреальською Декларацією «Право людини на безпеку» головним у досягненні безпеки визначається не ліквідація всіх ризиків, а їх контроль для захисту здоров'я і благополуччя індивідів та суспільства в цілому [2].

Найбільший ризик загибелі людини в Україні існує внаслідок суїциду – 1 щорічний випадок на кожні 4000 осіб населення. В автомобільних катастрофах смертельний ризик складає 1 випадок на 10000 осіб населення. В галузі освіти – 0,7 осіб на 100000 освітян. Ризик загибелі від блискавки в Україні складає 1 особа на 3000000 населення. Мінімальним і тому непомітним для суспільства ризиком вважається одна небажана подія на 1000000 населення. Національною програмою з промислової безпеки передбачено зниження рівнів прийнятних ризиків за смертельними нещасними випадками втричі, а за несмертельним травматизмом – на 30%.

Критерієм безпеки є регулювання небезпек на прийнятному рівні та відсутність виходу ризиків за прийнятні межі [3]. Безпечним є такий рівень, який досягнуто людством в процесі еволюції, вище якого практично не зустрічаються фактори ризику та небажані події. Для його збереження необхідно дотримуватися певних принципів життєдіяльності, які визначаються як безпечний спосіб життєдіяльності.

Виявлення, аналіз, попередження ризиків, як складові вирішення проблеми безпеки, повинні здійснюватися постійно на кожному робочому місці. Оцінка ризику потребує визначення вірогідності настання несприятливих подій з урахуванням можливих розмірів заподіяної шкоди.

У січні 2014 року з виходом розпорядження Кабміну України № 37 «Про схвалення Концепції управління ризиками виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру» було започатковано системну практичну роботу щодо переходу України на систему аналізу та управління ризиками виникнення надзвичайних ситуацій [1]. Цією концепцією передбачено забезпечити підготовку фахівців у сфері управління ризиками на всіх рівнях Єдиної державної системи цивільного захисту, які б володіли методиками та програмним забезпеченням із визначення ризиків для тих видів економічної діяльності, з якими вони

зустрічатимуться на своїх робочих місцях. Сучасна електронно-обчислювальна техніка дозволяє здійснювати моделювання небезпечних ситуацій.

Ризик орієнтований підхід до безпеки вчить передбачати наслідки запланованих дій, можливі наслідки в сфері стійкості техногенних, природних і соціальних структур. Більша безпека і належний рівень життя для всіх повинен забезпечуватися, за глобальною ініціативою Організації об'єднаних націй, побудовою економічно, соціально та економічно стійкого майбутнього теперішнього і наступних поколінь. Стійкість тут розглядається як найважливіша домінанта розвитку людства та його потенціалу.

Започаткування системної практичної роботи щодо переходу України на систему аналізу та управління ризиками виникнення надзвичайних ситуацій має забезпечити підготовку посадових осіб, працівників управління ризиками, володінню методиками та програмним забезпеченням з визначення ризиків для тих видів економічної діяльності, з якими вони зустрічатимуться на своїх робочих місцях.

Список використаної літератури

1. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 22 січня 2014 р. № 37-р «Про схвалення концепції управління ризиками виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру».
2. People's Right to Safety / Montreal Deklaration 2002/ 6th Wolrd Conference on Injuri Prevention and Control, Montreal, Canada, 15th May 2002.
3. Запорожець О., Заплатинський В. Безпека життєдіяльності / О. Запорожець, В. Заплатинський, В. Михайлюк та ін. – К. : Основа, 2013. – 356 с.

ПРОБЛЕМАТИКА СТІЙКОГО РОЗВИТКУ І БЕЗПЕКА ЛЮДСТВА ЯК ПРІОРИТЕТНИЙ НАПРЯМОК ОСВІТИ

*Шпортюк С.М.
м. Полтава*

***Анотація.** У статті розглядається актуальна проблема реалізації концепції сталого розвитку суспільства. Обґрунтовується необхідність принципових змін цілей розвитку людства, його духовної, соціальної та економічної сфер. Актуалізуються шляхи навчання умінням передбачати наслідки дій, які застосовуються, можливі наслідки в сфері стійкості природних екосистем і соціальних структур.. Обґрунтовується пріоритетність для освіти всіх рівнів проблематики стійкого розвитку і безпеки людства, визнання необхідності постійної спрямованість на зв'язок питань безпеки і сталого розвитку для досягнення мети безпеки людини, впровадження в усі соціальні системи ініціативи з метою створення та підтримки культури безпеки.*

***Ключові слова:** розвиток, культура, безпека, освіта, суспільство, сталий розвиток.*

Комісією Організації об'єднаних націй з безпеки людини метою безпеки визначається охорона життєдіяльності людини від загроз без перешкод довгостроковому існуванню і діяльності самої людини [1]. Створена людством техносфера стала сьогодні головним джерелом небезпеки для всієї планети. Це обумовлює необхідність принципових змін цілей розвитку людства, його духовної, соціальної та економічної сфер.

З цією метою світове співтовариство зреалізувало з 2005 по 2014 рр. Десятиліття ООН з освіти в інтересах стійкого розвитку, головною стратегією якої є навчання